

จัดทำพิธีที่ [วัดม่วงโกมารภัจจ์](#) บ้านเหนือ ตำบลเทพกระษัตรี อ.กลาง ภูเก็ต

ย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ ปรีชานายเลียบ ชนะศึก ชุมทรัพย์วัฒนธรรมกลาง และนายประชา-นางจรรยารัตน์ ตันชวนิช ว่าหากจัดการ [ไหว้ผีกลาง](#) จะสามารถจัดได้ในระดับใด สามารถผนวกการบวงสรวงท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรที่นายหนึ่งชวน ผสมทรัพย์ทำพิธีหน้าอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรได้เพียงใด

นายเลียบ ชนะศึกเสนอตอบรับว่าสามารถจัดได้ในระดับทำพิธีเช่นสรวง ได้เล่าเพิ่มเติมเสริมว่านอกจากมีผลหมากรากไม้แล้วจะมีอาหารหวานคาว ยกเว้นรายการเดียวคือห้ามมีหมู แม่คุณแม่ขุนนางชอบขนมอ้อ(ขนมบัวลอย) จะจัดขนมอ้อทั้งหมดก็ได้เพราะเหลือจากบวงสรวงแล้วจะไม่มีที่เก็บ จึงขอให้เปลี่ยนเป็นข้าวเจ้าแทน แต่คงมีขนมอ้อใส่ถ้วยถวายแม่คุณแม่ขุนนางต่อไป ข้าวสารที่ได้จะนำไปบริจาคแก่ผู้ยากไร้หรือหน่วยสาธารณกุศลได้

ย

มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรจึงได้รับเป็นภาระจัดทำพิธีไหว้ผีกลางในระดับเช่นไหว้เป็นประจำทุกปีในวันที่ ๑๒ มีนาคมลำดับขั้นตอนในพิธี

[คำเชื้อเชิญวิญญาณผีกลางผีกลาง](#)

[เสียงคำเชื้อเชิญผีกลางย](#)

เสียงคำเชิญแม่หม่าเขี้ย

"หน่ารน(เรือน)แม่หม่าย มีขามค่อม่าย มีหน้ากาจบาย มีต้นม่วงคล้าย มีสระหน้าบ้านย มีคูโดยรอบย มีขอบค่ายไผ่ย คำเชิญตายายผีกลางที่บ่งบอกบริเวณ [รันท้าวเทพกระษัตรี](#) (จีน) เกาะบ้านเคียน ตำบลเทพกระษัตรี อ.กลาง ภูเก็ต ๘๓๑๒๐

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๕

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๖

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๗

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๘

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๙

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๐

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๑ หรือ ๒๕๕๑

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๒

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔ ภาพชุด ๒๒ ภาพชุด ๓

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

ย

ประเพณีไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๖ ๒๕๕๗ ๒๕๕๘ ๒๕๕๙ [๒๕๕๐](#) ๒๕๕๑ ๒๕๕๒ [๒๕๕๓](#) [๒๕๕๔](#)

ย

[มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรี](#) ท้าวศรีสุนทร(มทศ.) ดำเนินการทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อซ่อมหลังคาศาลาจตุรมุข ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลาก่อนเพล

ย ประวัติความเป็นมาและกำหนดการของมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรการบวงสรวงปู่ย่า ตายายและบรรพชนผู้กล้าเมืองถลาง

ย กรทิวชาติ วัฒนพันธุ

เลขานุการ มทศ.

ย

อดีต ปัจจุบันอนาคต

ประเพณีไหว้ผีดกลางหรือปัจจุบันเรียกว่าประเพณีบวงสรวงปู่ย่า ตายาย บรรพชนผู้กล้าเมืองถลาง ซึ่งเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ แต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าเกิดขึ้นในสมัยใด ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการจัดเป็นงานประจำปีของจังหวัด โดยกำหนดให้วันที่ 12 มีนาคม ของทุกปีเป็นวันที่ให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกถึงและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละเลือดเนื้อเพื่อปกป้องบ้านเมือง

ประเพณีไหว้ตายายผีดกลางเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูของลูกหลานที่มีต่อบรรพบุรุษ

ซึ่งยังเป็นโอกาสที่ญาติพี่น้องได้มาพบปะกันอย่างกว้างขวางได้แสดงความรักความห่วงใยซึ่งกันและกัน และยังเป็นผลสืบเนื่องให้เกิดความรัก

ความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีของชุมชนสืบไป ปัจจุบันประเพณีไหว้ตายายผีดกลาง อาจจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ก็เพื่อปรับให้เกิดความเหมาะสม

เพื่อให้ประเพณีนี้ได้รับใช้สังคมและชุมชน ย ย ย สถานที่ยจัด ในอดีตจะจัดกันบริเวณบ้านเจ้าเมืองถลางย หรือบ้านลูกหลานย เช่นย บ้านลิพอนย บ้านสาครย บ้านเหรียญย เป็นต้นย ปัจจุบันจัดรวมกันย ณ บริเวณวัดม่วงโกมารภัจจ์ย ตำบลเทพกระษัตรีย อำเภอลา

ย ประวัติวัดม่วงโกมารภัจจ์

วัดม่วงโกมารภัจจ์ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเหรียญ ตำบลเทพกระษัตรี ในเขตอำเภอลา เป็นวัดร้างอยู่ในความดูแลของวัดพระนางสร้าง มีพระพุทธรูปปูนปั้นครึ่งท่อนเศียรชำรุด ชาวบ้านเชื่อว่าวิญญาณของพระภิกษุ สมัยราชกาลที่ 5 ซึ่งมามรณะภาพที่วัดแห่งนี้ยังคงสถิตคอยดูแลปกป้องวัด และมีวิญญาณของหลวงปู่ทอง สถิตอยู่ที่พระพุทธรูปครึ่งองค์ ใกล้พระพุทธรูปเคยมีต้นทังและต้นทัง ซึ่งสายแห่งวัดม่วงโกมารภัจจ์กล่าวถึงมีความว่า ี ระหว่างต้นทังต้นทัง เป็นที่ฝังสมบัติโ

ย ชาวบ้านยังเชื่ออีกว่า วัดม่วงโกมารภัจจ์เคยเป็นวัดก่อนสมัยท้าวเทพกระษัตรี (ท่านผู้หญิงจัน) และท้าวศรีสุนทร (คุณมุก) ก่อนสงครามศึกถลาง พ.ศ. 2328

เจ้าเมืองถลางได้ใช้ลานวัดม่วงโกมารภัจจ์ เป็นสถานที่ฝึกซ้อมทหาร ฝึกการเคียวน้ำมัน ลงยันต์ทหาร ฝึกซ้อมรำกริช ฝึกผสมดินปืน มีบ่อน้ำ 2 บ่อ

บ่อหนึ่งเชื่อว่ายาสมุนไพรให้ทหารอาบน้ำเพื่อการอยู่ยงคงกระพัน

วัดม่วงโกมารภัจจ์จึงถือเป็นวัดที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต

ย

วัตถุประสงค์

๑.ย เพื่อสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมโบราณ

๒.ย เพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละรักษาแผ่นดิน

๓.ย เพื่อสร้างความรักความสามัคคีในชุมชนที่ต้องมาร่วมกระทำกิจกรรมพิธีบวงสรวง

๔.ย เพื่อสร้างชนรุ่นหลังให้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การทำอาหาร ขนม

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

ย ๑. เป็นฝ่ายสนับสนุน และต้อนรับบุคคลสำคัญของจังหวัด

ย ๒. ประสานงานกับองค์การปกครองท้องถิ่นให้เข้าร่วมขบวนแห่และพิธีสักการะ

ย ๓. ลงทะเบียนขอพบที่เข้าร่วมขบวนแห่แก่ฝ่ายพิธีกรเพื่อประกาศเชิญตามลำดับ

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สภาวัฒนธรรมอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ย ๑. เป็นผู้นำชาวบ้านทำขนมโบราณเพื่อเข้าร่วมพิธีบวงสรวง ในวันที่ ๑๑ มีนาคม บริเวณสวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงฯ

ย ๒. เป็นผู้ถ่ายทอดและรักษาขนบธรรมเนียมพิธีบวงสรวงบรรพชน

ย ๓. เป็นผู้ดูแลความถูกต้องของการเตรียมการสถานที่และพิธีบวงสรวง

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย โรงเรียนในเขตอำเภอถลาง

ย ๑. นำนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนพิธีกรรมต่าง ๆ ร่วมขบวนแห่ และบริการน้ำดื่มแก่ประชาชนผู้มาร่วมงาน

ย ๒. คณะครูช่วยยืมเป็นฝ่ายรับบริจาคและจำหน่ายรูปเทียน เครื่องเซ่นไหว้

ย ๓. คณะครูเป็นผู้แจกคืนเครื่องเซ่นไหว้หลังเสร็จสิ้นพิธีการ

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ชาวบ้านในเขตชุมชนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และใกล้เคียง

ย ๑. เป็นผู้ทำขนมและอาหารมาเข้าร่วมพิธีทั้งช่วงเช้าตัดกบาตรและพิธีบวงสรวง

ย ๒. เป็นผู้เข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมพิธีสักการะ

ย ๑. ส่งตัวแทนเข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง โดยนำบายศรีมาเข้าพิธีสักการะ

ย ๒. ทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ให้ทราบถึงการจัดงานพิธีบวงสรวงบรรพชน

ย ๓. อาจจัดให้มีรถรับส่งบริการประชาชนในเขตชุมชนของตน เพื่อร่วมประหัดปลั่งงาน

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

ย ๑. ขอความร่วมมือสถานีวิทย์เพื่อให้คณะทำงาน (มูลนิธิฯ) ได้มีโอกาสประชาสัมพันธ์งาน

ย ๒. ทำสื่อประชาสัมพันธ์งานในรูปแบบต่าง ๆ

ย

ย สถานีตำรวจภูธรถลาง

ย ย ๑. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการจราจรในช่วงปล่อยขบวนแห่จากอำเภอถลางเข้าสู่วัดม่วงฯ

ย ย ๒. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในงานพิธีและการจราจรในบริเวณที่จอดรถ

ย

การเตรียมงานของมูลนิธิฯ

ย

ธันวาคม ย ย ทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านทางตัววิ่งของหน่วยงานราชการ

สิ่งพิมพ์ของบวงสรวง

ย

มกราคม ย ย ประชุมคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนจัดเตรียมงานและ ย ย

ย มอบหมายหน้าที่

ย ย ย ออกหนังสือขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ย ย ย แจกของบวงสรวง เพื่อการรับบริจาคและการประชาสัมพันธ์

ย ย ย ประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง ผ่านหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุต่าง ๆ

กุมภาพันธ์ ย ประชุมเพื่อติดตามงาน และประสานงานเตรียมความพร้อม กับทต.เทพกระษัตรี และชาวบ้าน
มีนาคม ย จัดเตรียมตกแต่งสถานที่ และบายศรี

11 มีนาคม ชาวบ้านร่วมทำขนมในบริเวณโรงเรียนวัดม่วงฯ ย จัดสถานที่พิธีกรรม

12ย มีนาคม ย ทำพิธีบวงสรวง ณ บริเวณสวนพระพุทธรูปวัดม่วงโกมารภัจจ์

ย กำหนดการ

พิธีทำบุญบวงสรวง ปู่ ยา ตา ยาย บรรพชน ผู้กล้าเมืองกลาง

ณ สวนพระพุทธรูปวัดม่วงโกมารภัจจ์ อ.กลางย จ.ภูเก็ต

ย ย

วันที่ย 12ย มีนาคม

08.30 น.ย ย ผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันในบริเวณพิธี

09.00 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตถึงบริเวณพิธี และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพื้นที่

09.20 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

09.30 น.ย ย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

10.00 น.ย ย พิธีตักบาตรถอย ถวายสังฆทาน ทอดผ้าป่า

11.00 น.ย ย ถวายภัตตาหารเพล

พิธีการขวงเย็น เริ่ม

16.00 น.ย ย กำหนดผู้ใหญ่บ้านและผู้ร่วมขบวนพร้อมกันที่หน้าอำเภอกลาง

ย ย ย พื้นที่ประชาชนพร้อมกัน ณ บริเวณพิธีวัดม่วงฯ

16.30 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเดินทางถึงบริเวณพิธีบวงสรวง

ย ย ย พิธีศาสนาสิกข์ ร่วมบวงสรวง

16.45 น.ย ย ขบวนอัญเชิญพานเจ้าเมืองและเครื่องบวงสรวงเคลื่อนขบวนออกจากลานหน้าอำเภอกลาง

ย ย ย

17.30 น.ย ย ขบวนอัญเชิญพานเจ้าเมืองและเครื่องบวงสรวง เข้าสู่บริเวณพิธี

ย ย ย ตัวแทนองค์กรปกครองท้องถิ่นและองค์กรเอกชนถวายพานบายศรี

นายอำเภอกลางและกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นกล่าวคำถวายตัว

ประธานจัดงาน(รองประธานมูลนิธิฯ) กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต)

ย ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตขึ้นร้องชัย

18.30 น.ย ย ผู้ว่าราชการฯจุดเทียนบายศรี(ใหญ่) บนศาลากลางตรมขุ ร่วมกับแขกผู้มีเกียรติ

นักศึกษาเชิญพานเจ้าเมือง 26 พาน มอบแขกผู้มีเกียรติตัวแทนเจ้าเมืองและบรรพบุรุษ

ย ย ย ตัวแทนกล่าวคำบอกล่าวดวงจิตบรรพชนย (ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์-อำนวยการ คุ้มบ้าน)ย ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต กล่าวนำคำบวงสรวง

ย ย ย พิธีบวงสรวง(พิธีไหว้ตายายผีกลาง)ย โดยนายชวณ ผสมทรัพย์

ย ย ย จำถวาย

ย ย ย ร่วมรับแจกของไหว้ย ย

20.00 น.ย ย เสร็จพิธี

ย

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยคณะทำงานของมูลนิธิฯ ประเด็นที่ควรนำมาประเมิน ได้แก่

๑.ย ความสวยงามและความถูกต้องของพิธีกรรม

๒.ย ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมชมงาน

๓.ย ความพึงพอใจของผู้เข้ามามีส่วนร่วม(ทำงาน)ในพิธีกรรมตั้งแต่ชุดทำขนม ขบวนแห่ ฯลฯ

๔.ย สิ่งที่มีมูลนิธิฯควรทำเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อยู่ในชุมชน

ย

โอกาสในการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบในอนาคต

กรณีที่ ๑ พื้นที่ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์ใหม่ การจัดวางต้นไม้หรือการพื้นที่ประกอบพิธีกรรมอาจ ย ย ย มีการปรับเปลี่ยน
ย กรณีที่ ๒ มูลนิธิมีเงินซื้อพื้นที่บริเวณใกล้เคียง
ย กรณีที่ ๓ ผู้ประกอบพิธีกรรมหลัก ชราภาพไม่มีผู้สืบทอดวิชาได้
ย กรณีที่ ๔ เป็นพิธีกรรมที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

ย

ย

ย

***

มห.ภูเก็จ

สารานุกรมมีเทศ.

มนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ แถว ๓

Somma @Usa Rahas Mai

[Thao](#) Thep Si Sunthon

ย

หมายเหตุการบันทึกมนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ แถว ๓Wad Muang KomaraphajSapha Wathanatham

PK Phukej Glum [Phukej](#)